

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Michala Jantoše a soudkyň Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Markéty Fialové ve věci

žalobce: **Mgr. V. D.**
sídlem Z. 488/20, X O.

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2024 č. j. 22536/24/5100-41453-712932
ve věci poskytnutí informace,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A. Vymezení věci a obsahu podání

1. Žalobce podal u Finančního úřadu pro Olomoucký kraj žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), v níž žádal o to, aby mu povinný subjekt identifikoval poplatníky daně z nemovitých věcí (ať již přímo či prostřednictvím pozemků), kterým byla v posledních 5 letech prominuta daň, u nichž je evidován nedoplatek po splatnosti alespoň 3 roky, resp. u nichž byla v posledních 5 letech zastavena daňová exekuce vedená pro vymožení nedoplatku, a to v konkrétně uvedených katastrálních územích.
2. Povinný subjekt žalobci poskytl informace o tom, kterým poplatníkům v posledních 5 letech prominul daň, protože tyto osoby považoval za příjemce veřejných prostředků ve smyslu § 8b InfZ. Rozhodnutím ze dne 7. 6. 2024, č. j. 1108425/24/3100-11450-809667 žádost

odmítl ve zbývajícím rozsahu. Dospěl k závěru, že tyto informace nelze poskytnout podle § 10 InfZ. Majetkovými poměry se ve smyslu tohoto ustanovení rozumí i pasiva. Předmětná výlučka dopadá i na informace o majetkových poměrech nízké hodnoty a postačí, že na základě takové informace by bylo možné učinit si částečný vhléd do majetkových poměrů daného subjektu. Konečně povinný subjekt uzavřel, že požadované informace získal zejména podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, resp. dle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Z rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 6. 2010, č. j. 5 As 64/2008-155, č. 2109/2010 Sb. NSS rozhodně dle povinného subjektu nevyplývá, že by i informace o splatné dani spadaly pod kategorii veřejných prostředků.

3. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce. Se závěrem povinného subjektu se zcela ztotožnil. Odkázal na rozsudky NSS ze dne 20. 12. 2012, č. j. 2 As 132/2011-121 a ze dne 12. 7. 2018, č. j. 10 As 289/2017-37, č. 3780/2018 Sb. NSS a uvedl, že informace o tom, zda byla daň vyměřena nebo doměřena, v jaké výši, zda byla uhrazena, kým byla uhrazena, zda byla uhrazena dobrovolně či na základě vymáhání, je údajem, který vypovídá o majetkových poměrech osob. Žalovaný uvedl, že § 8b InfZ předpokládá, že dojde k poskytnutí veřejných prostředků. Splatná, nezaplacená a exekučně vymáhaná daň je součástí majetkových práv státu, ale nejde o poskytnutí veřejných prostředků. Stát má ohledně nich roli věřitele, nikoliv poskytovatele veřejných prostředků. Za to lze považovat toliko prominutí daně, nikoliv vznik nedoplatku.
4. Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. S odkazem na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 6. 2010, č. j. 5 As 64/2008-155, č. 2109/2010 Sb. NSS namítal, že majetková práva státu i veřejné finance tvoří veřejné prostředky ve smyslu § 8b InfZ. Splatná a dosud neuhrazená daň je proto součástí veřejných prostředků. Poskytnutím se nemusí rozumět nutně aktivní krok, ale rovněž krok v pasivním smyslu. Podstatou prominutí daně, což je ve světle uvedeného rozsudku poskytnutím veřejných prostředků, je, že se nezvýší veřejné finance o prominutou daň. Stejný důsledek má i zastavení daňové exekuce a dlouhodobě neuhrazená daň. Proto existenci dlouhodobě splatné a neuhrazené daně a rozhodnutí o zastavení exekuce je možné považovat za poskytnutí veřejných prostředků. Závěrem žalobce poukázal na nutnost kontroly veřejných financí, která převáží nad právem daňových subjektů na ochraně soukromí.
5. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nad rámec toho uvedl, že neuhrazená daň znamená pouze to, že nebyla uhrazena, nikoliv že byly dotyčnému subjektu poskytnuty veřejné prostředky. Ani zastavení daňové exekuce neznamená, že nakonec nebude daň uhrazena. Zastavení daňové exekuce nezakládá ani překážku věci rozhodnuté. Nedoplatek jím nezaniká. Rozhodně je nelze vnímat jako poskytnutí veřejných prostředků.
6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
7. Spor je mezi účastníky o to, zda lze existenci dlouhodobě neuhrazeného nedoplatku na dani, resp. zastavení daňové exekuce považovat za poskytnutí veřejných prostředků ve smyslu § 8b InfZ, nebo zda se tyto informace neposkytují na základě § 10 InfZ.

8. Podle § 8b odst. 1 InfZ platí, že *povinný subjekt poskytne základní osobní údaje o osobě, které poskytl veřejné prostředky.*
9. Ustanovení § 10 InfZ stanoví, že *informace o majetkových poměrech osoby, která není povinným subjektem, získané na základě zákonů o daních, poplatcích, penzijním nebo zdravotním pojištění anebo sociálním zabezpečení povinný subjekt podle tohoto zákona neposkytne.*
10. Vztahem obou ustanovení se již NSS několikrát zabýval. V rozsudku ze dne 1. 6. 2010, č. j. 5 As 64/2008-155, č. 2109/2010 Sb. NSS dospěl rozšířený senát NSS k závěru, že při posuzování vzájemného vztahu obou ustanovení je zřejmé, že účel a smysl každého z nich je odlišný. Zatímco ustanovení § 10 InfZ formuluje obecné výlukové pravidlo sloužící k ochraně údajů o majetkových poměrech třetích osob, na jehož základě nesmí povinný subjekt v této oblasti sdělovat informace, které se dozvěděl během své úřední činnosti (typicky např. údaje z daňových přiznání, z přehledů o příjmech pro účely plateb pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, z dokladů o příjmech pro testované dávky státní sociální podpory apod.), zakotvuje § 8b tohoto zákona primárně povinnost subjektů informovat o výsledcích své činnosti v oblasti poskytování veřejných prostředků, a to včetně vybraných osobních údajů jejich příjemců. Pokud povinný subjekt posuzuje žádost o informace podle § 8b InfZ, § 10 tohoto zákona se vůbec neuplatní. Rozhodující pro posouzení žádosti bude pouze skutečnost, zda se požadovaná informace skutečně týká poskytování veřejných prostředků. S odkazem na § 2 písm. g) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, NSS uvedl, že splatná, ale dosud nezaplacená daň či její příslušenství jsou součástí majetkových práv státu. Prominutí daně či příslušenství daně, ať již zaplacené či jen splatné, je proto nutno považovat za poskytnutí veřejných prostředků ve smyslu § 8b InfZ.
11. V rozsudku ze dne 20. 12. 2012, č. j. 2 As 132/2011-121 NSS dospěl k závěru, že *nelze souhlasit s argumentem stěžovatele, že by v případě akceptování závěru o povinnosti poskytnout informace požadované žalobcem, bylo na žádost určitého subjektu nutno poskytovat rovněž informace o tom, zda jiný subjekt (zaměstnanec, právník, atd.) uhradil včas a v plné výši do rozpočtu daň (daň z příjmů, daň z nemovitostí, atd.). Právě takové informace získané na základě daňových zákonů by již mohly být vyňaty z informační povinnosti povinného subjektu, protože mohou mít v konkrétních případech vypovídací hodnotu o majetkových poměrech osoby, která není povinným subjektem; z informace o výši daně z příjmů lze dospět k představě o výši příjmů této osoby, z informace o tom, zda určitý subjekt uhradil daň z nemovitostí, a v jaké výši, lze zjistit, zda je vlastníkem nemovitosti a zjistitelná je zároveň její přibližná hodnota a parametry, atd. Právě informace takového druhu lze dle zákonné dikce vyloučit i v tomto případě a žalobci je neposkytnout.*
12. Konečně v rozsudku ze dne 12. 7. 2018, č. j. 10 As 289/2017-37, č. 3780/2018 Sb. NSS se NSS zabýval tím, zda lze na základě § 10 InfZ odmítnout poskytnutí seznamu právnických osob, kterým byla doměřena DPH v roce 2014, pokud výše tohoto doměření byla alespoň 5 000 Kč, včetně výše tohoto doměření. NSS uvedl, že *vyluka z informační povinnosti podle § 10 zákona o informacích se nevztahuje na situace, kdy je třetí osoba příjemcem veřejných prostředků. NSS k tomuto závěru došel v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 5 As 64/2008-155, č. 2109/2010 Sb. NSS, ve kterém se zabíral vztahem mezi § 8b a § 10 zákona o informacích. Předmětem daňové povinnosti ovšem nejsou majetkové hodnoty patřící státu, nýbrž soukromým osobám. Závěry tohoto rozsudku tak na zde řešenou situaci nelze vztáhnout. Nesprávná je proto úvaha městského soudu, která určuje rozsah výluky obsažené v § 10 zákona o informacích za*

pomoci výkladu pojmu veřejné prostředky. Protože podle definice zákona o finanční kontrole patří mezi veřejné prostředky mj. i majetkové hodnoty patřící státu (či jiným veřejnoprávním korporacím) a příjem z výběru daní je příjmem veřejného rozpočtu, domnívá se městský soud, že odeprání informací o daňové povinnosti třetích osob by zasáhlo do práva na informace o veřejných prostředcích a mohlo by znemožnit účinnou kontrolu nad hospodařením s veřejnými prostředky. Tato myšlenka převrací logiku, se kterou rozšířený senát popsal vztah § 8b a § 10 zákona o informacích. Jakmile je daň zaplacená, stává se součástí veřejných prostředků – a nakládání s těmito veřejnými prostředky podléhá veřejné kontrole, jejíž nezbytnou podmínkou je i široká informační povinnost vůči veřejnosti. To však neznamená, že by se informační povinnost vztahovala i na obsah a rozsah platebních povinností, které mají jednotlivé daňové subjekty vůči veřejným rozpočtům. Stát je povinen poskytovat informace o tom, kolik vybral úhrnem na daních a jak takto shromážděné zdroje vynakládá – ale nemůže žadatelům o informace sdělovat, které konkrétní osoby mu dluží či dlužily na daních (případně kolik mu dluží), protože to již ohrožuje důvěrnost majetkových poměrů těchto daňových subjektů. Do důsledku dovedená úvaha městského soudu by s sebou nesla i to, že by bylo možné zveřejňovat rovnou daňová přiznání, protože daně zde vypočtené a v souladu s daňovým přiznáním zaplacené se stanou součástí veřejných prostředků, a tím i předmětem veřejné kontroly. Takový závěr ale neobstojí, neboť informační povinnost podle § 8b zákona o informacích se vztahuje na veřejné prostředky, kterými již stát disponuje, nikoli na cesty, kterými tyto prostředky získává.

13. Krajský soud má za to, že zejména posledně odkazovaný rozsudek je na nyní řešenou věc přílehlavý a s jeho závěrem plně souhlasí. NSS odmítl, že by bylo možné na základě § 8b InfZ poskytovat informace o daňových subjektech, které státu dluží daň. Krajský soud plně souhlasí s tím, že předmětem daňové povinnosti nejsou majetkové hodnoty státu, ale soukromých osob. Ustanovení § 8b InfZ nedopadá na obsah a rozsah platebních povinností daňových subjektů. Vztahuje se toliko na veřejné prostředky, se kterými stát již disponuje a které poskytl.
14. S argumentací žalobce ohledně toho, že dlouhodobá existence nedoplatku nebo zastavení daňové exekuce mají stejný důsledek jako prominutí daně, soud nesouhlasí. Při prominutí daně se stát definitivně vzdává příjmu z daní. Proto NSS považoval prominutí daně za poskytnutí veřejných prostředků. Žalovaný ve svém vyjádření, se kterým soud souhlasí, správně poukázal na to, že dlouhodobá existence nedoplatku nebo zastavení daňové exekuce tento důsledek nemají. Stát při nich daňovými dlužníky žádné dobrodiní neposkytuje. Nelze je proto vnímat jako poskytnutí veřejných prostředků ve smyslu § 8b InfZ.
15. Ani argumentace nutností kontrolovat veřejné finance neobstojí. Žalobce má možnost kontrolovat výběr daní, avšak prostřednictvím obecnějších informací (úhrn vybrané daně, úhrn dlouhodobě evidovaných nedoplatků atd.). Nelze tedy říct, že by neposkytnutí informace o tom, jak si své daňové povinnosti plní konkrétní poplatník, vyprázdnilo smysl poskytování informací.
16. Jelikož krajský soud neposoudil vznesené námitky jako důvodné, podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 9. dubna 2026

JUDr. Michal Jantoš v. r.
předseda senátu